

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
közbenső ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.22.143/2017/7.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin előadó bíró

Dr. Zumbók Péter bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

Dr. Bartha Sándor ügyvéd

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

Dr. Ollé György ügyvéd

A per tárgya:

Kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Szegedi Törvényszék 2.Gf.40.051/2017/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szegedi Járásbíróság 22.G.40.358/2015/21.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy az alperes 431.315 (négy százharmincegyezer-háromszáztizenöt) forint illeték visszaigénylésére jogosult.

A közbenső ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2015. július 20. napján 1100 db műanyag vödört rendelt meg az alperestől. 1056 db vödörbe mindösszesen 26.400 kg akácmézét töltött amelyet, a németországi székhelyű anyacégéhez a ... GmbH-hoz kiszállított. Az átvétel során a vödrök felnyitását követően a méz szennyezettségét észlelték, abban műanyag fehér szálakat találtak. A leszállított mézből a felperes németországi anyacége 13.200 kg-ot átszűrte, míg a felperes székhelyére 13.200 kg méz visszaszállításra került, ahol azt átszűrték.
- [2] A mézben talált idegen anyagok az alperes által gyártott vödrökből származtak, és a gyártás során keletkeztek.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes módosított keresetében 5.013.148 forint és késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Igényét hibás teljesítés miatti kártérítés jogcímén érvényesítette. Arra hivatkozott, hogy az alperestől vásárolt műanyag vödrök nem feleltek meg a szerződés alperes által is tudott céljának, holott az alperesi tanúsítvány szerint azok élelmiszer tárolására is alkalmasak voltak.
- [4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes a hibás teljesítést nem tudta bizonyítani, és előadta azt is, hogy a termék jellegzetességei gyártási sajátosságai alapján a felperesnek számítania kellett arra, hogy a vödrökből műanyag szálak válhatnak le. Számára nem volt előre látható, hogy a felperes a vödrökbe élelmiszer-ipari terméket tölt, illetőleg az sem, hogy azt Németországba szállítja. Hivatkozott arra, hogy nem bizonyított, hogy a felperesi kár hibás teljesítéssel okozati összefüggésben merült fel.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, mert álláspontja szerint a hibás teljesítést a felperes nem bizonyította. Ahhoz ugyanis a felperesnek azt kellett volna igazolnia, hogy az alperes teljesítése a szolgáltatás időpontjában nem felelt meg a szerződésben, illetőleg a jogszabályban megállapított minőségi követelményeknek, azaz az alperes által csatolt termékspecifikáció szerinti tulajdonságoknak és ezzel okozati összefüggésben érte a kereset szerinti mértékű vagyoni kár, amely a szerződéskötés időpontjában már előre látható volt.
- [6] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a hibás teljesítés bizonyítására igazságügyi szakértő kirendelésére lett volna szükség, erről a felperest tájékoztatta, aki szakértői bizonyítás elrendelését nem kérte. Szakértői vélemény hiányában a felperes

minden kétséget kizáróan nem tudta igazolni az alperes hibás teljesítését, ezért a bizonyítási teher szabálya alapján ez a felperes terhére esik.

- [7] A másodfokú bíróság közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes felelőssége 100 %-os mértékben fennáll a felperessel 2015. július 20-án kötött adásvételi szerződés megszegése miatt a felperest ért károkért. Rámutatott arra, hogy a hibás teljesítés kapcsán az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat tévesen értékelte. A 2015. szeptember 9-én kelt jegyzőkönyvben az alperes elismerte, hogy a lezárt és Németországban felbontott termékben talált szennyeződés az általa gyártott vödrökből származik, az idegen anyagok a gyártás során keletkeztek. Tanúvallomásból megállapítható az is, hogy a szennyeződés a vödrök lezárását követő felnyitás során került a termékbe. Az alperes által gyártott vödrök ételkészítés tárolására is alkalmasak és az alperesnek tudomása volt arról, hogy a felperes ételkészítés feldolgozással foglalkozik.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A jogerős közbenső ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezését és - tartalmilag - az elsőfokú bíróság elutasító ítéletének helybenhagyását, másodlagosan az első- vagy másodfokon eljáró bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasítását kérte.
- [9] Előadta, hogy a másodfokú bíróság az 1952. évi III. törvény (Pp.) 3. § (3) bekezdését és a Pp. 206. § (1) bekezdését tévesen, a Pp. 163. § (1) és (2) bekezdéseit és a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:157. § (1) bekezdését jogszabálysértően, a Ptk. 6:159. § (1) bekezdését - bizonyítatlanság okán - alaptalanul alkalmazta, illetve figyelmen kívül hagyta a Pp. 141. § (2) bekezdését, a Ptk. 6:521. §-át, a Ptk. 625. § (1), (2) és (3) bekezdéseit, valamint a 2008. évi XLVI. törvény 22. § (1) bekezdés a) pontját.
- [10] A felülvizsgálati kérelme 1., 2. és 3. pontjában a felperes által állított károsodás és a németországi partnerhez történő kiszállítások, valamint a méz mennyisége, továbbá annak tisztítása tekintetében vitatta a tényállási megállapításokat, kifogásolta további bizonyítás elmaradását. E körben a bizonyítatlanságot jelölte meg jogszabálysértésként. A felülvizsgálati kérelem 4. pontjától kezdődően a hibás teljesítés megállapítását vitatta, utalva arra, hogy a terméke hibátlan.
- [11] Álláspontja szerint az ügyvezetője nem ismerte el, hogy a termékben talált szennyeződés az általa gyártott vödrökből származik, ezért iratellenes az a megállapítás, hogy a szennyeződés az áru betöltését és a vödrök lezárását követő felnyitás során került a termékbe. A bíróság tévesen hivatkozott arra, hogy tudott arról, hogy az általa értékesített vödrökbe ételkészítés kerül betöltésre, és a bíróság a hibás teljesítés fennállásának Ptk.-ban

meghatározott feltételeit is jogszabályellenesen terjesztette ki. Állította, hogy a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján tévesen következtetett a hibás teljesítésre, a felperes nem bizonyította, hogy a megrendelt termék a jogszabályban megállapított minőségi követelményeknek és a termékspecifikáció szerinti tulajdonságoknak nem felel meg. Érvelése értelmében amennyiben a Kúria a másodfokon eljáró bíróság által hozott közbenső ítéletben foglaltakat megalapozottnak ítéli, úgy a bizonyítási teherre vonatkozó tájékoztatási kötelezettség elmulasztása miatt jogszabálysértő a meghozott közbenső ítélet.

- [12] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [13] A Pp. 213. § (3) bekezdése értelmében abban az esetben, ha a keresettel érvényesített jog fennállása és a felperest ennek alapján megillető követelés összege (mennyisége) tekintetében a vita elkülöníthető, a bíróság a jog fennállását közbenső ítélettel előzetesen is megállapíthatja. Ebben az esetben a tárgyalás a követelés összegére (mennyiségére) vonatkozóan csak a közbenső ítélet jogerőre emelkedése után folytatható. Ez azt jelenti, hogy a kártérítési perben hozott közbenső ítélet meghozatalához csak a felperes károsodásának bekövetkezte, másrészt a beállott kárának a károkozó magatartásával való okozati összefüggése tekintetében szükséges állást foglalni (EBH2004. 1039. II.), minden olyan további kérdés, ami a követelés összegével függ össze, az eljárás későbbi szakaszára tartozik. Ezért - a Pp. 270. § (2) bekezdésére is figyelemmel - a Kúria érdemben nem vizsgálta az alperes felülvizsgálati kérelmének azokat a hivatkozásait, amelyek az érvényesített követelés összegére vonatkoztak.
- [14] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [15] A Kúria a Pp. 275. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva megállapította, hogy a jogerős közbenső ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.
- [16] A bíróságnak a jogvita eldöntéséhez abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az alperes részéről történt-e hibás teljesítés. A felülvizsgálati kérelem hivatkozásaival szemben a másodfokú bíróság okszerűen, a felmerült bizonyítékok helyes és logikus mérlegelésével [Pp. 206. § (1) bekezdés] jutott arra a következtetésre, hogy az alperesi szolgáltatás teljesítésének időpontjában a műanyag vödrök nem feleltek meg a termékspecifikáció (19/I) szerinti tulajdonságoknak. E körben szakértő igénybevétele, vagy bármilyen további bizonyítás lefolytatására [Pp. 163. § (1) bekezdés] nélkül, a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével állást lehetett foglalni, a bizonyításra szoruló tényekre és a bizonyítási teherre vonatkozó tájékoztatási kötelezettség [Pp. 3. § (3) bekezdés] megsértése nélkül döntött a bíróság a kereset jogalapjáról.
- [17] A bírói gyakorlatnak megfelelően a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó szabály [Pp. 206. § (1) bekezdés] megsértése csak akkor állapítható meg, ha az ügy elbírálása szempontjából releváns tényállás feltáratlan maradt, a bíróság által megállapított tényállás iratellenes vagy okszerűtlen, illetve logikai ellentmondást tartalmaz. Egyebekben a bizonyítékok felülmérlegelésére a

felülvizsgálati eljárásban - annak rendkívüli jogorvoslati jellege miatt nem kerülhet sor (BH2012.179., BH2002.29.).

- [18] A perbeli esetben a másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes a 2015. szeptember 9-én kelt jegyzőkönyvben elismerte [Pp. 163. § (2) bekezdés], hogy a lezárt és Németországban felbontott műanyag vödrökben elhelyezett mézben található szennyeződés az alperes által gyártott vödrökből származik. Abból a kijelentésből, hogy az idegen anyagok (feltehetően) a gyártás során keletkeztek, más okszerű és logikus következtetés nem vonható le. A jegyzőkönyvi megállapítást egyebekben alátámasztja ... tanúvallomása is.
- [19] Helyesen értékelte a másodfokú bíróság azt a körülményt is, hogy a szennyeződés nem közvetlenül a gyártás során, hanem akkor keletkezett, amikor a lezárást követően a vödröket ismételtelen felnyitották, arra pedig nem merült fel adat, hogy az alperes ezzel kapcsolatos előzetes tájékoztatással ellátta a felperest [Ptk. 6:157. § (1) bekezdés]. Ezért az alperessel szembeni igényérvényesítés körében az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény élelmiszer-vállalkozásokra - a perbeli esetben kizárólag a felperesre - vonatkozó előírásainak [22. § (1) bekezdés a) pont] nincs jelentősége.
- [20] Miután a felperes élelmiszer forgalmazással foglalkozó vállalkozás, e tevékenységéről pedig - a közöttük fennálló hosszabb szerződéses kapcsolat alapján - az alperesnek tudnia kellett, így az alperes számára előreláthatónak kellett lennie, hogy a tőle megrendelt árunak olyan követelményeket kell kielégítenie, hogy abba biztonságosan, higiénikusan csomagolható legyen élelmiszer, a vödrökbe szennyeződés a lezárást követő felnyitás során se kerülhessen [Ptk. 6:521. §]. E követelmények teljesülése nem bizonyított, és az alperes által a felperes részére adott terméktájékoztató (amely szerint a vödör élelmiszer tárolására alkalmas), továbbá a fenti tartalmú előreláthatósági klauzula alapján az alperes károsulti közrehatásra történő hivatkozása [Ptk. 6:525. § (1)-(3) bekezdések] alaptalan.
- [21] A fentiek alapján helyes az a megállapítás, hogy az alperesi szolgáltatás nem volt alkalmas a felperes szerződési érdekének megfelelő kielégítésére, ezért az alperes kellékszavatossági felelőssége fennáll [Ptk. 6:159. § (1) bekezdés, 6:174. § (1) bekezdés]. A közbenső ítélettel - jogszabálysértés nélkül - e kárfelelősség kimondására került sor, a felülvizsgálati kérelemben kifogásolt további körülményeknek pedig a követelés összegére (mennységére) vonatkozóan tovább folytatódó eljárásban lesz relevanciája.
- [22] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős közbenső ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdésére figyelemmel a hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [23] A Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a Kúria a pervesztes alperest a felperes jogi képviselétével kapcsolatosan a felülvizsgálati eljárásban felmerült felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [24] A közbenső ítélet elleni felülvizsgálat esetén az illetékalapot a meg nem határozható pertárgy értékű követelés alapján kell számítani [1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés d) pont, 50. § (1) bekezdés], ezért miután az alperes felülvizsgálati kérelmében ennél magasabb összegű illetéket rótt le, a Kúria megállapította az illeték visszaigénylésére való jogosultságát [Itv. 80. § (1) bekezdés f) pont].
- [25] A Kúria a jogerős ítélet elleni felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése folytán - kérelemre - tárgyaláson bírálta el.

[26] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) e) pontja zárja ki.

Budapest, 2018. szeptember 13.

. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin
s.k. előadó bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró